

UVODNIK

Medijska istraživanja u ovome broju donose radove domaćih i stranih autora u kojima se različitim metodologijama i iz raznih disciplina istražuju mediji i novinarstvo.

Maja Jokić i Irena Petrušić u radu pod naslovom Neki od uzroka slabe zastupljenosti hrvatskih sveučilišta na svjetskim rang-ljestvicama sveučilišta (Some of the Reasons of Poor Representation of Croatian Universities in World University Rankings) istražuju zašto su hrvatska sveučilišta slabo pozicionirana ili nisu zastupljena na svjetskim rang-ljestvicama. Ističu da je preduvjet za razumijevanje stanja upoznavanje s metodologijom i kriterijima koje koriste pojedine ljestvice za rangiranje te realnih mogućnosti hrvatskih sveučilišta u zadovoljavanju tih kriterija. Od osam hrvatskih sveučilišta, istražile su autorice, samo je Zagrebačko sveučilište vidljivo na najčešće korištenim rang-ljestvicama svjetskih sveučilišta i to na njih četiri od šest analiziranih. Zaključile su da je razlog tome osim zahtjevnosti metodoloških uvjeta rang-ljestvica jednako tako i u postojećoj znanstvenoj politici, kriterijima za znanstveno napredovanje i politici poticanja kvalitete sveučilišta.

Sašo Slaček Brlek, Jožica Zajc i Boris Mance u svome radu Veza između povjerenja u novinarstvo i korištenja medija (Connections Between Trust in Journalism and Patterns of Media Use) istražuju veze između povjerenja u novinarstvo i korištenja medija. Veza je između povjerenja u novinarstvo i načina korištenja medija, kako su autori istražili, vrlo slaba. Naime, povezanost između vrste medija koju publika koristi za informiranje i povjerenja u medije nije ustanovljena, a kad je riječ o ideološkoj orijentaciji medija, istraživanje je pokazalo da oni koji prate desno orijentirane medije (Slovenska demokratska stranka) pokazuju nešto nižu razinu povjerenja u novinarstvo.

Antonija Čuvalo u članku Svakodnevnica u multimedijском okruženju: medijske prakse mladih i temporalna struktura svijeta života ('Dailiness' in the New Media Environment: Youth Media Practices and the Temporal Structure of Life-World) istražuje načine na koje mladi koriste multimedijско okruženje u kontekstu svakodnevnog života. Istraživanje se fokusira na concept "svakodnevice" (dailiness) (Scannell, 1996), identificira šest temporalnih žanrova i pokazuje "kako korisnici u svojim svakodnevnim interakcijama s komunikacijskim medijima pregovaraju, suprotstavljaju se, potvrđuju ili pokušavaju upravljati dominantnom temporalnom orijentacijom u društvima kasne modernosti".

Aleksandra Uzelac, Nina Obuljen Koržinek, Jaka Primorac u svome radu Pristup kulturi u digitalnom prostoru: aktivni korisnici, ponovno korištenje sadržaja i

kulturne politike (Access to Culture in the Digital Environment: Active Users, Re-use and Cultural Policy Issues) bave se pitanjem pristupa kulturi u digitalno doba i aspektima vezanim uz uklanjanje prepreka pristupu građana kulturnim resursima. Opisani su izazovi koje digitalni kontekst predstavlja za pitanja pristupa kulturnom sadržaju te su analizirani aspekti kulturnih politika koji razmatraju a) prava korisnika na korištenje kulturnog sadržaja te b) postojeću regulativu koja se odnosi na intelektualno vlasništvo i pravo na ponovno korištenje sadržaja. U drugom dijelu članka predstavljeni su rezultati istraživanja projekta ‘Pristupi kulturi – Analiza javnih politika’ u šest odabranih zemalja (Austrija, Hrvatska, Norveška, Španjolska, Švedska i Turska). Magdalena Najbar-Agičić u članku Od pravovjernosti do disidentstva – preobrazbe *Naprijeda* (From (Communist) Orthodoxy to Dissidence – Transformation of the Weekly *Naprijed*), na temelju raspoložive arhivske, memoarističke i druge građe te samih novina istražuje i rekonstruira povijest tjednika *Naprijed* – glasila Komunističke partije Hrvatske, pri čemu ujedno ukazuje na mehanizme funkcioniranja medija u uvjetima komunističkog sistema. Časopis je izlazio od 1943. do 1954. godine i partijskog obračuna s Milovanom Đilasom, odnosno skretanja prema “disidentstvu”. Povijest tjednika *Naprijed*, smatra autorica, dobro ilustrira politička i ideološka kretanja u socijalističkoj Jugoslaviji tijekom poslijeratnog razdoblja, a mehanizmi kontrole toga lista bili su slični kao i slučaju drugih medija.

Inja Erceg Jugović i Gordana Kuterovac Jagodić u radu Percepcija utjecaja medija na sliku tijela kod djevojaka i mladića u adolescenciji (Perceived Media Influence on Body Image in Adolescent Girls and Boys) donose rezultate empirijskog istraživanja o tome kako adolescenti percipiraju utjecaj medija na sliku vlastitog tijela, pri čemu se posebno bavi istraživanjem mladića, a posebno djevojaka. Rezultati istraživanja pokazali su kako djevojke više doživljavaju utjecaj medija na želju za mršavljenjem, a mladići na želju za povećanje težine i mišića. Istraživanje je zanimljivo jer je provedeno u Hrvatskoj s učenicima viših razreda osnovne škole i 3. i 4. razreda srednje škole i može dati uvid u ulogu medija u samopercepciji i socijalizaciji adolescenata.

Zahvaljujem svim autorima i recenzentima, te svima koji su svojim sudjelovanjem pridonijeli izlaženju ovoga broja. Pozivamo vas da nam i dalje šaljete svoje znanstvene članke s empirijskim istraživanjima, pregledne i stručne radove te prikaze knjiga i konferencija.

Zahvaljujem na pohvalama, prijedlozima i kritikama.

Nada Zgrabljić Rotar
Glavna i odgovorna urednica